

Barraca de vinya de cal Domingo

Fonollosa

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Fals
Emplaçament A l'alçada de la creu de terme de Fals, agafar el camí que mena a La gabriela, en un camp a l'esq.

Coordenades:

Latitud: 41.74648
Longitud: 1.73848
UTM Est (X): 395109
UTM Nord (Y): 4622398

Classificació

Número de fitxa 08084-117
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 011A00066
Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dg., 15/05/2005 - 02:00

Descripció

Barraca de vinya de planta circular aixecada al mig d'un camp de conreu, actualment de cereal, però antigament de vinya. Es tracta d'una barraca construïda mitjançant la tècnica de la pedra seca. Aquest sistema constructiu es basa en la col·locació de pedres cohesionades amb falques també de pedra introduïdes a pressió. La coberta és fa mitjançant un volta cònica, utilitzant també petites pedres disposades en filades i col·locades de manera que surten cap a l'interior i acaben tancant la volta. Les pedres que formen les filades, es falquen unes amb les altres per tal de donar resistència a la filada, i es col·loquen lleugerament decantades cap a l'exterior per poder expulsar l'aigua. El seu diàmetre exterior és de 2,20 m. La barraca es troba encarada a llevant, amb una porta d'accés oberta mitjançant una llinda monolítica formada per una llosa de pedra molt irregular. Al cantó nord de la barraca s'adossa un tram de paret aixecat també amb la tècnica de la pedra seca, que segurament devia delimitar un petit tancat davant de la barraca. Les mides de la porta d'accés són de 143 cm d'alçada x 87 cm d'ample x 72 cm de gruix. Com a característica singular d'aquesta barraca destaca l'existència d'un pedra col·locada verticalment sobre la coberta anomenada "caramull" i que malgrat no saber a exactament quina utilitat tenia, es caracteritzava per ser un dels elements distintius utilitzats per alguns constructors de barraques de vinya de l'època.

Història

Les construccions de "pedra seca" són testimonis prou significatius d'aquesta forma de vida tradicional. En el cas del Bages, la presència de barraques es troba estretament lligada al conreu de la vinya. Tot i que actualment la vinya ha quedat reduïda a zones molt concretes, la comarca compta amb una llarga tradició vinícola, especialment potenciada durant el segle XIX, quan bona part de les terres de conreu de la zona, inclòs el terme de Fonollosa foren dedicats a la vinya. L'origen de bona part de les barraques és el mateix segle XI, i són segurament l'exponent d'una tradició ancestral continuada fins els nostres dies. La funció de dites barraques era assegurar l'aixopluc del pagès si plovia o els rigors del sol estival, i poder guardar les eines de conreu de la vinya.

Bibliografia

SOLER I BONET J (1994) Les barraques de vinya. Les construccions de pedra seca a la comarca del Bages. Col. Quaderns nº 9 del Centre d'Estudis del bages. Manresa. SOLER I BONET J (1987) "Barraques i tines, construccions per a la vinya" a Dovella nº 29. pàg.59-61 SOLER I BONET J (1988) "La tècnica de la pedra seca. La construcció popular". A Dovella nº 29. pàg. 47-52

